

บทบรรณาธิการ

วารสารเข้าสู่ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม- มิถุนายน 2566) ประกอบไปด้วย 3 บทความวิจัย 2 บทความวิชาการ และ 1 ปริทัศน์หนังสือ 1. ASEAN Possibilities to Address Loss and Damage from Climate Change : Lessons from ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution โดย Suppawit Kaewkhunok เป็นการชี้ให้เห็นถึงความร่วมมือระหว่างประเทศโดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียนต่อการรับมือกับภาวะโลกร้อน ผ่านข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน (ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution: AATHP)

ตลอดระยะเวลาหลายทศวรรษที่ผ่านมา กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนต่างก็ได้เผชิญกับปัญหามลพิษทางธรรมชาติที่รุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ อันเป็นผลกระทบที่เกิดจากภาวะโลกร้อน และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งแม้ว่าประเทศสมาชิกอาเซียนจะไม่ได้เป็นประเทศที่เป็นต้นเหตุ สำคัญของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกก็ตาม แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ของโลกย่อมส่งผลกระทบต่อพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคมของภูมิภาคโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ หากพิจารณาเฉพาะประเทศไทย ก็จะเผชิญมลพิษจากหมอกควันข้ามแดนทั้งเมืองหลวง กรุงเทพฯ และภาคเหนือของประเทศ

บทความวิชาการ การถ่ายโอนบทบาทหน้าที่และโครงสร้างการบริหารระบบราชการจากรัฐบาลส่วนกลางสู่รัฐบาลท้องถิ่นในราชอาณาจักรกัมพูชา โดยชุกเฮียง แมน และยุทธศาสตร์ หน่อแก้ว สะท้อนให้เห็นถึงทฤษฎีการกระจายอำนาจที่นำไปปรับใช้ในแต่ละประเทศที่แตกต่างกัน แน่นนอนทั้งหมดก็ขึ้นอยู่กับโครงสร้างทางการเมืองของประเทศนั้น ๆ ว่ามีความเป็นประชาธิปไตยระดับใด ประเทศกัมพูชา ถือเป็นกรณีศึกษาที่น่าสนใจยิ่งสำหรับผู้สนใจเรื่องการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ

บทความวิจัย ชายแดนใต้/ปาตานีกับการเลือกตั้ง 2566: อัตลักษณ์ เงินตรา และการเปลี่ยนผ่าน โดย อิมรอน ซาเหาะ บทความชิ้นนี้ถือว่าเป็นบทความที่เกาะติดสถานการณ์ในช่วงการเลือกตั้งระดับชาติของประเทศ โดยมุ่งพินิจวิเคราะห์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้/ปาตานี จุดเด่นของบทความชิ้นนี้คือการลงพื้นที่เกาะติดสถานการณ์และประเมินให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลง ที่ยังเปลี่ยนไม่ผ่านอย่างเด่นชัด แม้จะมีสัญญาณหลายอย่างที่เกิดขึ้นในพื้นที่พร้อม ๆ กับพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศ แต่ต้องไม่ลืมว่าสนามพื้นที่ชายแดนใต้/ปาตานี มีผู้คนทางการเมือง กลุ่มทหาร และกลุ่มติดอาวุธต่อต้านรัฐเป็นสมการหลักอยู่เสมอ คำถามจึงมีอยู่ว่าพื้นที่ปาตานี/ชายแดนใต้ จะเปลี่ยนเป็นอะไรในอนาคตข้างหน้า โดยเฉพาะตามปฏิทินการเมือง สำหรับการเลือกตั้งใหญ่ใน พ.ศ. 2570

บทความวิชาการในนามีข้าว ในนามีข้าวมีคน: บทสนทนาเบื้องต้นเกี่ยวกับชีวิตผู้คนปาตานี ผ่านเรื่องราวของนาข้าว โดยอาทิตย์ ทองอินทร์ บทความชิ้นนี้ใช้แนวทางมานุษยวิทยาอาหารและแนวทางศึกษารัฐศาสตร์ หลังยุคพหุวัฒนธรรมศาสตร์ ที่ชวนให้ผู้อ่านได้เห็นถึงพลวัตความสัมพันธ์ของผู้คนกับนา ทั้งมิติด้านประวัติศาสตร์ และความแตกต่างของการทำนาโดยเฉพาะพื้นที่อำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส และอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

บทความวิจัย มหาเธร์ โมฮัมหมัดกับการรักษาการเป็นชนชั้นนำทางการเมืองมาเลเซีย โดยชัยวัฒน์ มีสัญญาณ ใครมีอาจจะปฏิเสธได้เมื่อกล่าวถึงประเทศมาเลเซีย ก็ต้องนึกถึงอดีตนายกรัฐมนตรีนามอุโฆษ ที่ทำให้มาเลเซียรุ่งโรจน์มากที่สุดในยุคหนึ่ง และเป็นนักการเมืองที่ยังมีชีวิตโลดแล่นอยู่ในเส้นทางการเมืองของประเทศมาเลเซียมาโดยตลอด กล่าวในทางวิชาการคือ มหาเธร์คือบุคคลชนชั้นนำทางการเมืองมาเลเซียที่หาใครมาเทียบได้ยาก ทั้งประสบการณ์ยาวนานและสำคัญยังมีชีวิตอยู่ บทความชิ้นนี้ทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจวิธีการรักษาอำนาจของรัฐบุรุษของประเทศเพื่อนบ้าน และแน่นอนก็ต้องมาย้อนดูสังคมการเมืองไทย

บทปริทัศน์หนังสือ The Number Bias: How Numbers Lead and Mislead US ของซานเน เบลาว (Sanne Blauw) ปริทัศน์โดยทวิพร สุพร เป็นหนังสือที่นำเสนอประเด็นได้คมชัด และกระตุ้นเตือนให้ผู้อ่านอย่างเรา ๆ สำนวตรตรวจสอบคำตอบการทำงานของ “ตัวเลข” ที่ไม่ได้เท่ากับ “ข้อเท็จจริง” เป็นหนังสือที่ชวนให้เราเผชิญหน้ากับข้อมูลและตัวเลข ที่เราเจออยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน ไม่ว่าตัวเลขทางด้านเศรษฐกิจ ตัวเลขด้านนโยบาย ตัวเลขงบประมาณ ฯลฯ

สุดท้ายวารสารเล่มนี้ หวังว่าผู้อ่านทุกท่านคงได้เพลิดเพลินกับการอ่านบทความต่าง ๆ ที่อยู่ในวารสารเล่มนี้ หวังว่าเราได้พบกันอีกในฉบับหน้า

27 มิถุนายน 2566

รองศาสตราจารย์เอกรินทร์ ต่วนศิริ

บรรณาธิการวารสาร

